
Søker

Institusjonsopplysninger

Institusjonsnavn NTNU Universitetsbiblioteket

Institusjonens e-postadresse post@ub.ntnu.no

Postadresse Høgskoleringen 1

Postnummer 7491

Poststed Trondheim

Kontonummer 76 940 500 288

Institusjonens leder

Fornavn Sigurd

Etternavn Eriksson

Telefon 90 091 210

E-post sigurd.eriksson@ntnu.no

Er institusjonens leder kontaktperson for
prosjektet? Ja

Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype Innsatsområder

Innsatsområder

- Nye samarbeidsformer
- Samarbeid med Nasjonalbiblioteket
- FNs bærekraftsmål og bibliotek

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel	Samlingsforvaltning i endring- plan for å sikre tilgang til samlinger av utenlandsk materiale
Mål	<p>Universitetsbibliotekene opplever at de må redusere fysiske samlinger og samlokalisere biblioteker.</p> <p>Ambisjonen i prosjektet er å utforske hvordan et forsterket samarbeid på tvers av universitetsbibliotekene i Universitetsbiblioteket i Oslo (UiO), Universitetet i Tromsø (UiT), Universitetet i Bergen (UiB) og NTNU Universitetsbiblioteket (NTNU UB), senere også nevnt som BOTT-bibliotekene, kan bli et fundament for en bærekraftig og hensiktsmessig samlingsforvaltning i sektoren.</p> <p>Hovedmålsetningen for prosjektet er å etablere en felles bevarings- og kassasjonsplan for utenlandske tidsskrifter og bøker. Forvaltning og formidling av fysiske samlinger i hver enkelt institusjon ses opp mot de mulighetene et samarbeid på tvers vil kunne gi, og vil utforske muligheter for digital tilgang til samlinger.</p>

Prosjektbeskrivelse

Visjon for prosjektet

BOTT-bibliotekene ønsker å sikre langsiktig tilgang til det viktige kunnskapsgrunnlag som er bygd opp gjennom forskning og undervisning ved institusjonene over lang tid. Materialet dokumenterer også viktige resultater av forskning ved universitetene som er publisert i anerkjente utenlandske tidsskrifter. Samlingene har en unik faglig profil.

BOTT-bibliotekene ser behovet for å ha riktig volum på magasinene, og én av intensjonene i prosjektet er derfor å vurdere alternativer for å sikre tilgang til materialet på andre måter enn gjennom fysisk bevaring av samlingene. Prosjektet vil utforske et mer formelt samarbeid om ressursdeling med BOTT'ene og ved å kartlegge og vurdere ulike muligheter for digital tilgang.

Forhold som gjør prosjektet nødvendig:

- Nasjonalbiblioteket har pr nå inntaksstopp for utenlandske tidsskrifter og bøker.
- Nasjonalbiblioteket ved Depotbiblioteket avviklet fra 1. januar 2023 tjenesten med levering av artikkelkopier fra utenlandske tidsskrift.
- Nasjonalbibliotekets avvikler SOFT-samarbeidet og SOFT-samlingene.
- NB har endret rollefordelingen rundt de utenlandske samlingene. BOTT'ene må vurdere hvordan det påvirker dem, og få en økt forståelse av framtidige forretningsmodeller knyttet til ulike former og

muligheter for ressursdeling. I dag har de et stort ansvar for den helhetlige tilgangen til utenlandske fagsamlinger.

• UiT, UiO, NTNU eller UiB har ikke en overordnet plan for bevaring- og kassasjon. Det er avgjørende for oss å vite hvilke utenlandske tidsskrifter og bøker vi samlet sett bevarer.

Hva som skal gjøres i prosjektet:

- Etablere flere mulige scenarioer for framtidig samlingsforvaltning.
- Drøfte hva samlingsforvaltning skal være i framtida.
- Skape økt forståelse av kostnader ved de ulike scenarioene.
- Utforske framtidige forretningsmodeller for deling av ressurser.
- Etablere et felles beslutningsgrunnlag basert på økonomisk innsikt i konsekvensene av de ulike alternativene.
- Vurdere hvorvidt dagens uformelle samarbeid om samlinger og deling av ressurser må formaliseres gjennom juridisk bindende avtaler.
- Sikre en bærekraftig samlingsforvaltning økonomisk og miljømessig.
- Prosjektet har utenlandske tidsskrifter og bøker som case.
- Utdrede NB til å bidra til en helhetlig og langsiktig løsning for hele sektoren, for å bidra til en bærekraftig forvaltning for enkeltinstitusjonene og samlet sett i sektoren.

Samarbeid og profesjonalisering:

- Å bevare og å kassere materiale har økonomiske konsekvenser på kort og lang sikt. Prosjektet må lage scenarier for framtidig tilgang og kostnadsanalyser knyttet til dem.
- Gjøre en kost/nytte-vurdering av de alternativene til tilgang som foreligger i et langsiktig perspektiv.
- Det må gjøres en risikovurdering av fjernlånsordning som i dag er en viktig kilde til å gi tilgang til materiale og utenlandske tidsskrift.
- Lære av Arkivverket som har betydelig kompetanse på å etablere bevarings- og kassasjonsplaner, for å se om prinsipper kan overføres.

Igangsette refleksjoner, medvirkning og prosesser som ser på:

- Etablere flere mulige scenarioer for framtidig samlingsforvaltning.
- Drøfte hva samlingsforvaltning skal være i framtida.
- Skape økt forståelse av kostnader ved de ulike scenarioene.
- Utforske framtidige forretningsmodeller for deling av ressurser.
- Etablere et felles beslutningsgrunnlag basert på økonomisk innsikt i konsekvensen av de ulike alternativene.
- Vurdere hvorvidt dagens uformelle samarbeid om samlinger og deling av ressurser må formaliseres gjennom juridisk bindende avtaler.
- Prosjektet har utenlandske tidsskrifter og bøker som case.

Samarbeid og profesjonalisering:

- Å bevare og å kassere materiale har økonomiske konsekvenser på kort og lang sikt. Prosjektet må lage scenarier for framtidig tilgang og kostnadsanalyser knyttet til dem.

- Gjøre en kost/nytte-vurdering av de alternativene til tilgang som foreligger i et langt perspektiv.
- Det må gjøres en risikovurdering av fjernlånsordningen som i dag er en viktig kilde for å gi tilgang til materiale og utenlandske tidsskrift.
- Lære av Arkivverket som har betydelig kompetanse på å etablere bevarings- og kassasjonsplaner, for å se om prinsipper kan overføres.

Gevinster:

- Universitetsbibliotekene har sikret en god prosess rundt videre bevaring og kassasjon av samlingene.
- Erfaringsoverføring til samlingsforvaltning mellom BOTT-bibliotekene og NB. Det vil ha stor betydning for alle fag- og forskningsbibliotek i Norge.
- Juridisk bindende avtaler i et langtidsperspektiv. Dersom oppgaver fordeles mellom NTNU, UiO, UiB, UiT eller NB må det være inngått avtaler for å sikre nødvendig sikkerhet knyttet til framtidig bevaring, tilgang og formidling av materialet.
- Økonomisk innsikt. Bevaring og kassasjon har økonomiske konsekvenser. Institusjonene vil få bedre grunnlag for framtidig budsjettering og beslutningsgrunnlag når det skal gjøres prioriteringer.
- Felles beslutningsgrunnlag. Prosjektet vil gi deltakerne i prosjektet et felles beslutningsgrunnlag, selv om hver enkelt institusjon har et selvstendig ansvar for sin egen videre håndtering av samlingene. Det avgjørende er at alle har lik informasjon.
- Avklaring av NB's framtidige rolle på dette området.

Prosjektets betydning for bibliotekutvikling

Prosjektet dekker alle kriterier i søknaden om utviklingsmidler:

- nyhetsverdi: Bevaring- og kassasjonsplaner som metode til felles forvaltning på tvers av institusjoner har vært en arbeidsmodell som aldri har blitt formalisert og fulgt opp i praksis. Når planer følges opp med forslag til juridisk bindende avtaler og omforent forståelse av kostnadene knyttet til dem, kan universitetsbibliotekene ta strategiske valg om samlingsforvaltning på bakgrunn av resultatene fra prosjektet.
- framtidsperspektiv: De fysiske samlingene ved universitetsbibliotekene skal reduseres. Prosjektet skal utrede nødvendige tilganger til viktig materiale i et langt perspektiv. Hensikten er altså å etablere et felles fundament for framtidige tjenester og forretningsmodeller på dette området.
- praktiske anvendelighet: En omforent oppgavefordeling, felles forståelse av risikoer og muligheter, juridiske avtaler som sikrer langsiktighet, gir en langsiktig forutsigbarhet om hvilket materiale som er tilgjengelig. Det vil være viktig for intern, ekstern og for en felles samlingsforvaltning.

Framdriftsplan

Prosjektet er

Toårig

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse

ForprosjekA1 : Etablere en prosjektorganisasjon

Etablere:
Styringsgruppe
Prosjektleder og prosjektmedlemmer
Referansegrupper

Sikre brukermedvirkning:
Eks. Bibliotekråd
Eks. Litteraturråd
UHR-Bibliotek

Aktivitetsperiode

Fra dato 26.02.2023

Til dato 31.03.2023

Beskrivelse

Forprosjekt 1B: Kartlegge de fysiske samlingene av
utenlandske tidsskrift

Hva er unikt i samlingene ved de enkelte bibliotek?
I hvor stor grad har vi dupliserte samlinger?
Hvordan er tilgangen og bruken i dag?
Hvilke etablerte prinsipper for samlingsforvaltning har vi?
Andre utfordringer?

Arbeidet organiseres:
Arbeidsgruppe fra BOTT og NB.
Interne ressurser må stilles til rådighet.
Tidsramme: mars 2023- november 2023.

MP A1: Dokument som beskriver hva som er felles og hva som er unikt (september 2023).
MP A2: Oversikt og statistikk over tilgang og bruk (oktober 2023).
MP A3: Oversikt over likheter og forskjeller i prioriteringer i samlingsforvaltning (november 2023).
MP A4: Prinsipper for samlingsforvaltning i institusjonene (september 2023).

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.03.2023
Til dato	30.11.2023

Beskrivelse

Hovedprosjekt
Tiltak 1: Kartlegge dagens muligheter for tilgang til materialet

Hvilket materiale kan vi gi digital tilgang til?
Hvilke muligheter har vi for fjernlånsbestilling av utenlandsk materiale - nå og i framtiden?
Hvordan vil tjenestene kunne tilbys til ett UB, eller alle som gruppe?
Hva er utfordringer?
Kostnader ved de ulike type tilganger?
Se på kostnadssiden til alternativer til fjernlånsveier internasjonalt

Arbeidet organiseres:
Representanter fra BOTT og NB.
Ekstern kompetanse om muligheter i biblioteksystemet, og andre kjente løsninger og risikovurdering.

Tidsramme: juni 2023- desember2023
MP1: Oversikt over muligheter for å skaffe digitalt tilgjengelig materiale (oktober 2023).
MP2: Hvilke løsninger for bestilling av fysisk utenlandsk materiale finnes (november 2023).
MP3: Oversikt over kostnader (desember 2023).

Aktivitetsperiode

Fra dato	31.05.2023
Til dato	20.12.2023

Beskrivelse

Tiltak 1B: Utenlandske bøker

Bakgrunn: Universitetsbibliotekene har store samlinger av utenlandske bøker. En stor del av disse er avlevert til NB. Hvordan håndterer vi utenlandske bøker i framtiden?

Aktivitet:

Kartlegge bestanden av utenlandske bøker.

Kartlegge planer for videre forvaltning av utenlandske bøker.

Avklare med NB deres framtidige rolle.

Etablere prinsipper for forvaltning av utenlandske bøker.

Arbeidet organiseres:

Arbeidsgruppe

Tidsramme: september 2023- desember 2023

MP1: Kartlegging av bestand og status for forvaltning (oktober 2023).

MP2: Avklare NB sin rolle (oktober 2023).

MP3: Prinsipper for forvaltning av utenlandske fysiske bøker (desember 2023).

Aktivitetsperiode

Fra dato

01.09.2023

Til dato

20.12.2023

Beskrivelse

Tiltak 2: Risikovurdering fjernlån

Bakgrunn: Ressursdeling er viktig framover, vi, ønsker vi å avdekke styrker, svakheter, muligheter og utfordringer ved dagens fjernlåsløsning.

Aktivitet:

Risikovurdering av dagens fjernlån overordnet, med hovedfokus på utenlandsk materiale
NB har fått over til å bruke Bibliofil, det økte belastningen for BOTT-bibliotekene. Prosjektet vil tallfeste hva dette har betydning for omfanget av fjernlån i BOTT-bibliotekene
Kartlegge og vurdere de alternative fjernlånsveier internasjonalt. Kan vi basere oss på internasjonale tjenester?

Arbeidet organiseres:

Representanter fra BOTT og NB.
Støtte av miljø med kompetanse på fjernlån, Sikt.
Bistand til å gjennomføre risikovurdering.

Tidsramme: september 2023- november 2023

MP3: Risikovurdering gjennomføres. (oktober 2023).

MP4: Revisjon av risikovurdering og tiltak i mai hvert år i prosjektperioden.

Aktivitetsperiode

Fra dato

01.09.2023

Til dato

01.12.2023

Beskrivelse

Tiltak 3: Framtidsscenario samlingsforvaltning

Bakgrunn: I 2023 har vi jobbet fram en felles forståelse av nåsituasjonen. Intensjonen med denne aktiviteten er å løfte blikket og se framover. Vi ønsker en prosess med scenarier for samlingsforvaltning, for å få et strategisk blick ovenfra. I fase to vil vi utfordre oss selv på hva vi må gjøre nå for å komme dit.

Aktivitet:

Scenarioanalyse - «forecast» og «backcast»

Arbeidet organiseres:

Styringsgruppa

Utvalgte representanter fra alle UB og NB

Bistand til å gjennomføre scenarioanalyse

Tidsramme: november 2023- juni 2024

MP6: Scenarioanalyse for å etablere en felles forståelse av mulige målbilder (februar 2024).

MP7: Hva er et ønskelig målbilde for prosjektet?
(Styringsgruppemøte mai 2024).

MP8: Backcast prosess. Hva gjør vi for å nærme oss målbildet?
Konkrete tiltak (november 2024).

MP9: Avklare hvilke tiltak som skal implementeres i prosjektet.

Aktivitetsperiode

Fra dato

01.11.2023

Til dato

01.05.2024

Beskrivelse

Tiltak 4: Forretningsmodell samlingsforvaltning

Økonomisk innsikt. Bevaring og kassasjon har økonomiske konsekvenser. BOTT-bibliotekene vil få bedre grunnlag for framtidig budsjettering og beslutningsgrunnlag når det skal gjøres prioriteringer.

Arbeidet organiseres:
Rapporter fra tidligere arbeid
Konsulent kost/nytte-prosesser
Økonomiske analyser av ulike scenarier
Styringsgruppa for prosjektet leder arbeidet

Tidsramme: mai 2024 -november 2024
MP: Kostnader knyttet til fysiske magasiner og drift av dem,
MP: Hvilke betalingsløsninger, utlånsløsninger finnes
(november 2023).

Aktivitetsperiode

Fra dato 01.05.2024

Til dato 30.11.2024

Beskrivelse

Tiltak 5: Juridiske avtaler

Juridisk bindende avtaler i et langtids perspektiv. Dersom oppgaver fordeles mellom BOTT-bibliotekene eller NB må det gjøres en vurdering av om det er hensiktsmessig inngå juridiske avtaler på institusjonsnivå for å sikre nødvendig sikkerhet knyttet til framtidig bevaring og tilgang til materialet.

Arbeidet organiseres:
Rapporter, økonomiske vurderinger fra tidligere arbeid
Konsulentkontrakter basert på ønsket forretningsmodell
Styringsgruppa for prosjektet leder arbeidet

Tidsramme: oktober 2024- mars 2025
MP: Kontrakter inngås (mars 2025).

Aktivitetsperiode

Fra dato 01.10.2024

Til dato	01.03.2025
Beskrivelse	<p>Tiltak 6: Felles bevarings- og kassasjonsplan for utenlandske samlinger</p> <p>Arbeidsgruppene leverer et felles utkast til bevarings- og kassasjonsplan for utenlandske samlinger</p> <p>Arbeidet organiseres: Arbeidsgrupper</p> <p>Tidsramme: august 2023- desember 2024 □ MP: Felles prosess for å definere de viktigste tiltakene for en felles samlingsforvaltning (desember 2023) MP: Div. tiltak konkretisering av rutiner, retningslinjer osv. MP: Forslag til bevarings- og kassasjonsplan for et begrenset materiale. MP: Befaringer, seminarer, nettverksmøter og felles arbeid. MP: Bevarings- og kassasjonsplan ferdig (november 2024).</p>
Aktivitetsperiode	
Fra dato	15.08.2023
Til dato	15.12.2024
Beskrivelse	<p>Hovedprosjekt</p> <p>Oppstart september 2023 ferdig juni 2025 Prosjektorganiseringsen overtar styring med prosjektet Interessentanalyse og kommunikasjon utarbeides Tiltak spesifiseres ut i fra finansiering og spesifiseres ytterligere på en tidslinje som følges opp med søknader til NB i 2024.</p>
Aktivitetsperiode	
Fra dato	15.06.2023
Til dato	15.06.2025

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om framdrifts-/aktivitetsplan

Det er avgjørende for prosjektet å etablere en interessentanalyse og kommunikasjonsplan for arbeidet. Det vil også sikre medvirkning gjennom: Styringsgruppe av repr fra deltakerinstitusjonene Referansegrupper og arbeidsgrupper med fagkompetanse. Arbeidsgruppe: Risikovurdering fjernlånsordningen Litteraturutvalget Bibliotekrådet Utvalgte fagmiljøer

UHR-Bibliotek er informert om prosjektet, og det er etablert dialog for å få til et godt og nødvendig samarbeid. Hvordan samarbeidet skal være er ikke fastsatt når søknaden sendes inn.

NB ved avdeling for Digital formidling og seksjon for Depotbiblioteket er informert om prosjektet og er invitert inn i samarbeidet. De vil gjerne bistå med kompetanse og innspill i prosessen med en overordnet plan for forvaltning av samlingene og utarbeidelse av en plan for bevaring og kassasjon.

Budsjett

1. prosjektår

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket 2 440 000

Andre inntekter 1. prosjektår

Beskrivelse NTNU UB - egeninnsats
70% årsverk i 1,5 år

Beløp 990 000

Beskrivelse UiO - egeninnsats
50% årsverk i 1,5 år

Beløp	715 000
-------	---------

Beskrivelse	UiT - egeninnsats 50% årsverk i 1,5 år
-------------	---

Beløp	715 000
-------	---------

Beskrivelse	UiB - egeninnsats 50% årsverk i 1,5 år
-------------	---

Beløp	715 000
-------	---------

Inntekter totalt 1. prosjektår:	5 575 000
---------------------------------	-----------

Utgifter 1. prosjektår

Beskrivelse	Lønnskostnader
-------------	----------------

Beløp	4 560 000
-------	-----------

Beskrivelse	Reiser, møter, workshops, osv Nettverk, kompetanseheving, brukermedvirkning og samarbeid Kompetanseheving: Studietur, foredragsholdere, workshops, seminar for hele sektoren Nettverksbygging: Møter, samlinger, reiseutgifter, befaringer
-------------	--

Beløp	300 000
-------	---------

Beskrivelse	Bedret beslutningsgrunnlag - kjøp av konsulentbistand: Risikovurdering og mulighetsstudier eller scenarioanalyser Bistand til å gjøre økonomiske analyser
-------------	---

Beløp	700 000
-------	---------

Beskrivelse	Diverse
-------------	---------

Beløp	15 000
-------	--------

Utgifter totalt 1. prosjektår:	5 575 000
--------------------------------	-----------

2. prosjektår

Inntekter 2. prosjektår

Beskrivelse	UiB - egeninnsats 50% årsverk i 1 år
-------------	---

Beløp	475 000
-------	---------

Beskrivelse	UiT - egeninnsats 50% årsverk i 1 år
-------------	---

Beløp	475 000
-------	---------

Beskrivelse	UiO - egeninnsats 50% årsverk i 1 år
-------------	---

Beløp	475 000
-------	---------

Beskrivelse	NTNU UB - egeninnsats 70% årsverk i 1 år
-------------	---

Beløp	664 500
-------	---------

Beskrivelse	NB Søknad finansiering 2024/2025
-------------	----------------------------------

Beløp	1 690 500
-------	-----------

Inntekter totalt 2. prosjektår:	3 780 000
---------------------------------	-----------

Utgifter 2. prosjektår

Beskrivelse	Bedret beslutningsgrunnlag - kjøp av konsulentbistand: Bistand til å gjøre økonomiske analyser Bistand til å gjøre juridiske vurderinger og utarbeider kontrakter
-------------	--

Beløp	500 000
-------	---------

Beskrivelse	Reiser, møter, workshops, osv Nettverk, kompetanseheving, brukermedvirkning og samarbeid Kompetanseheving: Studietur, foredragsholdere, workshops, seminar for hele sektoren Nettverksbygging: Møter, samlinger, reiseutgifter, befaringer
-------------	--

Beløp	225 000
-------	---------

Beskrivelse	Lønn
-------------	------

Beløp	3 040 000
-------	-----------

Beskrivelse	Div uforutsett
-------------	----------------

Beløp	15 000
-------	--------

Utgifter totalt 2. prosjektår:	3 780 000
--------------------------------	-----------

Totalt

0

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Ja
------------------------------	----

Navn	Universitetsbiblioteket i Oslo
------	--------------------------------

Beskriv samarbeidet	Prosjekteier: NTNU Representanter styringsgruppe og scenarier, kost/nyttevurderinger overordnet: UiO, UiT, UiB, NTNU Representanter referansegrupper og overordnede prosesser på risikovurderinger, mulighetsstudier: UiO, UiT, UiB, NTNU Prosjektdeltakere kartlegging og praktisk prosjektarbeid: UiO, UiT, UiB, NTNU Forprosjekt fra mars til prosjektstart: UiO, UiT, UiB, NTNU
---------------------	--

Navn	Universitetsbiblioteket i Bergen
------	----------------------------------

Beskriv samarbeidet	Prosjekteier: NTNU Representanter styringsgruppe og scenarier, kost/nyttevurderinger overordnet: UiO, UiT, UiB, NTNU Representanter referansegrupper og overordnede prosesser på risikovurderinger, mulighetsstudier: UiO, UiT, UiB, NTNU Prosjektdeltakere kartlegging og praktisk prosjektarbeid: UiO, UiT, UiB, NTNU Forprosjekt fra mars til prosjektstart: UiO, UiT, UiB, NTNU
---------------------	--

Navn	Universitetsbiblioteket i Tromsø
------	----------------------------------

Beskriv samarbeidet

Prosjekteier: NTNU
Representanter styringsgruppe og scenarier,
kost/nyttevurderinger overordnet: UiO, UiT, UiB, NTNU
Representanter referansegrupper og overordnede prosesser på
risikovurderinger, mulighetsstudier: UiO, UiT, UiB, NTNU
Prosjektdeltakere kartlegging og praktisk prosjektarbeid: UiO,
UiT, UiB, NTNU
Forprosjekt fra mars til prosjektstart: UiO, UiT, UiB, NTNU

Vedlegg

Last opp vedlegg

- [Intensjonsavtale.Tromsø.pdf](#)
- [Rapport_Depotprosjekt_SOFT.pdf](#)
- [BKI samlingsforvaltning siste versjon .pptx](#)
- [Intensjonsavtale.Bergen.pdf](#)

Sammendrag og innsending